LĒMUMI

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2017/246

(2017. gada 7. februāris),

ar ko izklāsta Ieteikumu par iekšējo robežu pagaidu kontroles pagarināšanu ārkārtas apstākļos, kas apdraud Šengenas zonas vispārējo darbību

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) ([1]), un jo īpaši tās 29. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padome pēc Komisijas priekšlikuma 2016. gada 12. maijā saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 29. pantu pieņēma īstenošanas lēmumu, ar ko izklāsta Ieteikumu par iekšējo robežu pagaidu kontroli ārkārtas apstākļos, kas apdraud Šengenas zonas vispārējo darbību ([2]).

(2) Padome ieteica piecām Šengenas valstīm (Austrijai, Vācijai, Dānijai, Zviedrijai un Norvēģijai) sešu mēnešu laikposmā saglabāt samērīgu pagaidu robežkontroli šo valstu iekšējo robežu ierobežota skaita posmos, lai vērstos pret tiem nopietnajiem draudiem sabiedriskajai kārtībai un iekšējai drošībai šajās valstīs, kurus rada trūkumi ārējo robežu kontrolē Grieķijā un to neatbilstīgo migrantu sekundārā kustība, kas ieceļojuši caur Grieķiju un var plānot pārvietoties uz citām Šengenas valstīm. Padome pēc Komisijas priekšlikuma 2016. gada 11. novembrī šo laikposmu pagarināja vēl par trim mēnešiem.

(3) Ja ārkārtas apstākļi turpinās, atbilstoši Šengenas Robežu kodeksa 25. un 29. pantam Padomes ieteikto sākotnējo laikposmu var vēlreiz pagarināt.

(4) 2016. gada 11. novembra ieteikumā tika noteikts, ka attiecīgajām Šengenas valstīm katru mēnesi jāziņo Komisijai par veikto kontroļu rezultātiem un vajadzības gadījumā – par šādu kontroļu turpināšanas nepieciešamības izvērtējumu. Šādus ziņojumus Komisija saņēma no visām attiecīgajām Šengenas valstīm. Šajos ziņojumos iekļautā informācija apliecina, ka kontroles joprojām tikušas veiktas saskaņā ar ieteikumā noteiktajiem nosacījumiem. Minētā informācija arī apstiprina pakāpenisku situācijas stabilizēšanos šajās valstīs, proti, to, ka samazinās to personu skaits, kurām atteikta ieceļošana, kā arī saņemto patvēruma pieteikumu skaits.

(5) Tomēr, neraugoties uz šo progresu, vēl aizvien pilnībā nav izpildīti nosacījumi, kas izklāstīti ceļvedī "Atpakaļceļš uz Šengenu" nolūkā atcelt visas kontroles pie iekšējām robežām un atgriezties pie Šengenas zonas normālas darbības. Turklāt, neskatoties uz pašreizējo progresu un ievērojamu uzlabojumu saistībā ar ārējo robežu pārvaldību, ko Grieķija ir sasniegusi 2016. gadā, liels neatbilstīgo migrantu skaits joprojām uzturas Grieķijā. Pamatojoties uz līdz šim novērotajām tendencēm, dalībvalstis, ko visvairāk skārusi neatbilstīgo migrantu sekundārā kustība no Grieķijas, vēl aizvien ir pakļautas riskam saistībā ar šo personu neatbilstīgo kustību.

([1]) OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.
([2]) OV L 151, 8.6.2016., 8. lpp.

(6) Savā paziņojumā "Atpakaļceļš uz Šengenu – Ceļvedis" Komisija identificēja dažādos politikas virzienus, kas jāizstrādā, lai atjaunotu Šengenas zonas pilnvērtīgu darbību. Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra tagad strauji sāk darboties, kā rezultātā no 2017. gada februāra tā varēs palīdzēt Grieķijai pie tās ārējās ziemeļu robežas.

(7) Vēl viens ceļvedī "Atpakaļceļš uz Šengenu" apzinātais elements ir ES un Turcijas paziņojuma īstenošana. Ceturtajā progresa ziņojumā ([1]) ir apstiprināta tendence virzībā uz stabilu rezultātu sasniegšanu, neraugoties uz daudzajām problēmām. Tomēr šī īstenošana ir pastāvīgi jāuzrauga. Tas pats attiecas uz sadarbību, par kuru vienojās Rietumbalkānu maršruta vadītāju sanāksmē pieņemtajā paziņojumā.

(8) Attiecīgi joprojām pastāv ārkārtas apstākļi, kas rada nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai un iekšējai drošībai un apdraud Šengenas zonas vispārējo darbību.

(9) Tādēļ, ņemot vērā iepriekš izklāstītos faktus, šķiet pamatoti saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 29. pantu kā galējo līdzekli atļaut vēlreiz pagarināt pagaidu robežkontroli pie attiecīgajām iekšējām robežām tām Šengenas valstīm, kuras pašlaik veic šādu kontroli, proti, Austrijai, Vācijai, Dānijai, Zviedrijai un asociētajai valstij Norvēģijai.

(10) Pamatojoties uz šajā posmā pieejamajiem faktiem, šim pagarinājumam nevajadzētu pārsniegt trīs mēnešus, sākot no šā īstenošanas lēmuma pieņemšanas dienas.

(11) Dalībvalstīm, kuras nolemj turpināt veikt iekšējo robežu kontroli saskaņā ar šo īstenošanas lēmumu, par to būtu attiecīgi jāpaziņo pārējām dalībvalstīm, Eiropas Parlamentam un Komisijai.

(12) Attiecīgajām dalībvalstīm, pirms tās izvēlas veikt šādu kontroli, vajadzētu pārbaudīt, vai konstatētā apdraudējuma efektīvai novēršanai nevarētu izmanot tādus citus, robežkontrolei alternatīvus pasākumus kā policijas pilnvaru īstenošana veidā, kas atbilst Šengenas Robežu kodeksa 23. pantam, un lemt par robežkontroles atjaunošanu pie attiecīgajām iekšējām robežām tikai kā galējo līdzekli gadījumā, ja ar šādiem pārrobežu kustību mazāk ierobežojošiem pasākumiem nevar pietiekami novērst konstatētos apdraudējumus. Attiecīgajām dalībvalstīm būtu jāinformē par šo pārdomu rezultātiem un savos ziņojumos jānorāda iemesli, kādēļ izvēle izdarīta par labu robežkontrolei.

(13) Kontroli saskaņā ar šo īstenošanas lēmumu būtu jāturpina veikt tikai nepieciešamajā apmērā, kontroles intensitāte jāierobežo līdz absolūti nepieciešamajam minimumam, un kontrole jāpielāgo apstākļiem. Attiecīgi var paredzēt, ka jebkura plūsmas samazinājuma rezultātā būtu jāpārtrauc kontrole konkrētajos robežas posmos. Lai gūtu maksimālu labumu no kontroles un ierobežotu tās negatīvo ietekmi uz brīvo pārvietošanos, būtu jāveic tikai mērķtiecīga kontrole, kas pamatojas uz pastāvīgi atjauninātu riska analīzi un izlūkdatiem. Šengenas valstīm, ko skar šīs konkrētajos robežas posmos veiktās kontroles, būtu jāļauj regulāri paust viedokli par šo kontroļu nepieciešamību; Šengenas valstij, kura nolēmusi atjaunot šādas kontroles, būtu jāņem vērā šis viedoklis tad, kad tā izvērtē un pārskata šādu pārbaužu nepieciešamību ar mērķi tās pakāpeniski samazināt.

(14) Šā īstenošanas lēmuma katra īstenošanas mēneša beigās nekavējoties būtu jānosūta Komisijai un Padomei pilnīgs ziņojums par veikto pārbaužu rezultātiem, vajadzības gadījumā pievienojot novērtējumu par to turpināšanas nepieciešamību. Šajā ziņojumā būtu jānorāda kopējais pārbaudīto personu skaits, kopējais ieceļošanas atteikumu skaits pēc šīm pārbaudēm, kopējais pārbaužu rezultātā pieņemto atgriešanas lēmumu skaits un kopējais to patvēruma pieteikumu skaits, kuri saņemti pie iekšējām robežām, kur tika veiktas pārbaudes.

(15) Padome pieņem zināšanai, ka Komisija ir paziņojusi, ka tā turpinās sadarboties ar attiecīgajām Šengenas valstīm, lai pakāpeniski atceltu iekšējo robežu pagaidu kontroli ar mērķi pēc iespējas drīz atsākt Šengenas zonas darbību normālā režīmā.

(16) Padome arī ņem vērā, ka Komisija ir paziņojusi, ka tā cieši uzraudzīs šā īstenošanas lēmuma piemērošanu,

([1]) Ceturtais ziņojums par ES un Turcijas paziņojuma īstenošanā gūto progresu (COM(2016) 792).

AR ŠO IESAKA:

1. Austrijai, Vācijai, Dānijai, Zviedrijai un Norvēģijai pagarināt samērīgu pagaidu robežkontroli uz laiku, kas nepārsniedz trīs mēnešus, sākot no 2017. gada 11. februāra, pie šādām iekšējām robežām:

   — Austrijai pie Austrijas un Ungārijas sauszemes robežas un Austrijas un Slovēnijas sauszemes robežas,

   — Vācijai pie Vācijas un Austrijas sauszemes robežas,

   — Dānijai Dānijas ostās ar prāmju satiksmes savienojumiem ar Vāciju un pie Dānijas un Vācijas sauszemes robežas,

   — Zviedrijai Zviedrijas ostās policijas dienvidu un rietumu reģionā un pie Ēresunda tilta,

   — Norvēģijai Norvēģijas ostās ar prāmju satiksmes savienojumiem ar Dāniju, Vāciju un Zviedriju.

2. Pirms lemšanas par šādu kontroļu turpmāku pagarināšanu uz šā ieteikuma pamata attiecīgajām dalībvalstīm būtu jāapmainās viedokļiem ar konkrēto(-ajām) dalībvalsti(-īm), lai nodrošinātu, ka iekšējo robežu kontrole tiek veikta tikai tur, kur to uzskata par nepieciešamu un samērīgu. Turklāt attiecīgajām dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka iekšējo robežu kontrole tiek veikta tikai kā galējais līdzeklis, kad ar citiem alternatīviem pasākumiem nevar panākt to pašu rezultātu, un tikai pie tām iekšējās robežas daļām, kur to uzskata par nepieciešamu un samērīgu saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksu. Attiecīgajām dalībvalstīm būtu jāziņo attiecīgi pārējām dalībvalstīm, Eiropas Parlamentam un Komisijai.

3. Robežkontrolei arī turpmāk vajadzētu būt mērķtiecīgai, balstītai uz pastāvīgi atjauninātu riska analīzi un izlūkdatiem, un tās tvērumam, biežumam, vietai un laikam būtu jāaprobežojas ar to, kas ir noteikti nepieciešams, lai reaģētu uz nopietno apdraudējumu un aizsargātu sabiedrisko kārtību un iekšējo drošību. Dalībvalstij, kas veic iekšējo robežu kontroli saskaņā ar šo īstenošanas lēmumu, katru nedēļu būtu jāpārskata kontroļu nepieciešamība, biežums, vieta un laiks, jāpielāgo kontroļu intensitāte novērstā apdraudējuma līmenim, vajadzības gadījumā pakāpeniski tās atceļot, un katru mēnesi nekavējoties jāziņo Komisijai un Padomei.

Briselē, 2017. gada 7. februārī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

L. GRECH